

OBSAH

- I. ÚVOD A PODĚKOVÁNÍ 11
- II. BADATELSKÉ OTÁZKY, METODOLOGICKO-
-TEORETICKÉ POZADÍ A PRAMENNÁ
ZÁKLADNA 21
 - 2.1 Domovské časopisy jako pramen poznání návratů
a Heimat-turismu 28
 - 2.2 Spisy StB jako specifický pramen k poznání
státního dohledu a represe (nejen) vůči
sudetoněmeckým turistům 37
 - 2.3 Životopisné rozhovory jako pramen poznání
emické perspektivy návratů 42
 - 2.4 Etický rozměr výzkumu a práce s daty pro potřeby
publikace 53
- III. Domov/Heimat, návraty, nostalgie a paměť: stav
bádání a teoretické zarámování 57
 - 3.1 Dosavadní stav, přístupy a perspektivy studia
Heimat-turismu 59
 - 3.2 Heimat-turismus jako specifická forma
nostalgického turismu? 67
 - 3.3 Domov a paměť: ke konceptu Heimat a jeho významu
v komunikativní a kulturní paměti německých
vysídlenců 76
 - 3.4 Mezi domovem žitým a vzpomínaným:
nejednoznačnost domova u koetnických
migrantů 87
- IV. DISKURZY, REPREZENTACE A NARATIVY
NÁVRATŮ 99
 - 4.1 Jak pohledy přes hranici vynahrazovaly touhu
po domově 101

- 4.2 První reprezentace domova v západoněmecké žurnalistice 117
- 4.3 Zakázané návraty: ilegální cesty vysídlenců do Československa po roce 1945 137
- 4.4 Vízum jako vstupenka domů: počátky Heimat-turismu a mediální reprezentace domova pod taktovkou antikomunismu 147
Mimo turistický ráj: Ústí nad Labem jako místo sociálního a fyzického úpadku 152
Lesk a bída Karlových Varů: obrazy lázeňského města před a za turistickou kulisou 163
- 4.5 Pupp není Moskva! K toponymickému sporu (nejen) mezi sudetskými Němci a Čechy 172
- 4.6 Nová socialistická tvář měst jako konec německé minulosti 182
- 4.7 Mezi návratovým a běžným turismem: rozmach Heimat-turismu od roku 1964 191
Vysídlenci v roli spokojených a privilegovaných západoněmeckých turistů 200
- 4.8 Sudetoněmečtí turisté jako vítání nositelé deviz nebo nepřátelé státu? 213
Heimat-turismus pod dohledem StB: vytváření vnějšího nepřítele 223
Pod kontrolou nebo ve službách StB: dvojí úloha zůstavších Němců 235
Návštěvy staré domoviny s tajným posláním? Cesty Ackermann-Gemeinde za železnou oponu 246
- 4.9 Heimat-turismus ve stínu ideologií a ambivalencí studené války 259
- 4.10 Nostalgické návraty domů jako produkt organizovaného turismu 271
Příběh rodinného podniku Probst: nad rámec komodifikované nostalgie 273
Cesty domů v bezpečí skupiny: benefity a úskalí organizovaných zájezdů 280

- 4.11 Mezi domovem a dálavou: biografické a emoční zakoušení návratů 296
Příběhy setkávání: návraty domů ve světle transnacionálních vztahů 303
Příběhy vstupů: smíření skrze kontinuitu a hodnotu péče 308
Na prahu bývalých domovů: smíření skrze prožitek nenávratna 315
Upomínky z cest: jak si navrátilci brali kus domova s sebou 322

V. ZÁVĚR 335

VI. EPILOG 345

- Literatura, zdroje a prameny 350
Summary 392
Jmenný rejstřík 398
Místopisný rejstřík měst a obcí 400